

Jesaja 66

- 1 Zo zegt de HEERE: De hemel is Mijn troon en de aarde de voetbank van Mijn voeten. Waar zou dan het huis zijn dat u voor Mij zou willen bouwen en waar de plaats van Mijn rust?
- 2 Want Mijn hand heeft al die dingen gemaakt, en daardoor bestaan al die dingen, spreekt de HEERE. Maar Ik zal zien op deze, op de ellendige en verslagene van geest, en wie voor Mijn woord beeft.
- 3 Wie een rund slacht, slaat een man neer, wie een lam offert, breekt een hond de nek, wie een graanoffer offert, offert varkensbloed, wie wierook brandt als gedenkoffer, looft daarmee een afgod. Zoals zij ook hun eigen wegen gekozen hebben en hun ziel vreugde vindt in hun afschuwelijke afgoden,
- 4 zo zal Ík het loon voor hun handelingen kiezen en zal Ik over hen doen komen wat zij vrezen, omdat Ik riep, maar niemand antwoord gaf, Ik sprak, maar zij niet luisterden. Zij deden wat slecht is in Mijn ogen en zij kozen wat Mij niet behaagt.
- 5 Hoor het woord van de HEERE, u die beeft voor Zijn woord: Uw broeders die u haten, die u verstoten vanwege Mijn Naam, zeggen: Laat de HEERE verheerlijkt worden! Maar Hij zal verschijnen tot uw blijdschap, zij daarentegen zullen beschaamd worden.
- 6 Een geluid van een gejoel uit de stad, een geluid uit de tempel, de stem van de HEERE! Hij vergeldt Zijn vijanden naar wat zij verdienen.
- 7 Voordat zij weeën kreeg, heeft zij gebaard. Nog voor een wee over haar kwam, heeft zij een jongetje ter wereld gebracht.
- 8 Wie heeft ooit zoiets gehoord? Wie heeft iets dergelijks gezien? Zou een land geboren kunnen worden op één dag? Zou een volk geboren kunnen worden in één keer? Maar Sion heeft nauwelijks weeën gekregen, of zij heeft haar zonen al gebaard.
- 9 Zou Ík ontsluiting geven en niet doen baren? zegt de HEERE. Of zou Ik, Die doe baren, toesluiten? zegt uw God.
- 10 Verblijd u met Jeruzalem en verheug u over haar, u allen die haar liefhebt. Wees vrolijk met haar met vreugde, u allen die over haar treurt,
- 11 opdat u mag zuigen en verzadigd worden aan haar vertroostende borst, opdat u zich met volle teugen mag laven aan de overvloed van haar luister.
- 12 Want zo zegt de HEERE: Zie, Ik doe de vrede naar haar toestromen als een rivier, en de luister van de heidenvolken als een alles overstromende beek. Dan zult u zuigen, u zult op de heup gedragen en op de knieën vertroeteld worden.
- 13 Zoals iemands moeder hem troost, zo zal Ík u troosten; ja, in Jeruzalem zult u getroost worden!
- 14 U zult het zien, uw hart zal vrolijk zijn, en uw gebeente zal groeien als het jonge gras. Dan zal de hand van de HEERE gekend worden door Zijn dienaren, maar op Zijn vijanden zal Hij toornig zijn.
- 15 Want zie, de HEERE zal komen in vuur, en Zijn strijdswagens zullen komen als een wervelwind, om in grimmigheid Zijn toorn te laten gelden, Zijn bestraffing in vlammen van vuur.
- 16 Want met vuur en met Zijn zwaard zal de HEERE een rechtszaak voeren met alle vlees. Zij die door de HEERE dodelijk gewond zijn, zullen talrijk zijn.
- 17 Zij die zich heiligen en reinigen in de tuinen achter één in hun midden, die varkensvlees eten, afschuwelijk gedierte en muizen, tezamen zullen zij weggevaagd worden, spreekt de HEERE.
- 18 Ik ken hun werken en hun gedachten! De tijd komt dat Ik alle heidenvolken en talen bijeen zal brengen. En zij zullen komen en Mijn heerlijkheid zien.
- 19 En Ik zal een teken op hen aanbrengen: Ik zal uit hen die aan het gericht ontkomen zijn, boden zenden naar de heidenvolken, Tarsis, Pul, Lud, de boogschutters, naar Tubal, Javan, de verafgelegen kustlanden, die geen tijding over Mij hebben gehoord en die Mijn heerlijkheid niet hebben gezien. Zij zullen Mijn heerlijkheid onder de heidenvolken verkondigen.
- 20 En zij zullen al uw broeders uit alle heidenvolken brengen als graanoffer aan de HEERE, op

paarden en op wagens, met huifkarren, op muilieren en op snelle kamelen, naar Mijn heilige berg toe, naar Jeruzalem, zegt de HEERE, zoals de Israëlieten het graanoffer in rein vaatwerk naar het huis van de HEERE brengen.

21 Ook zal Ik enigen uit hen tot priesters en Levieten aanstellen, zegt de HEERE.

22 Want zoals de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die Ik ga maken, voor Mijn aangezicht zullen blijven staan, spreekt de HEERE, zo zullen ook uw nageslacht en uw naam blijven staan.

23 En het zal geschieden dat van nieuwe maan tot nieuwe maan en van sabbat tot sabbat alle vlees zal komen om zich neer te buigen voor Mijn aangezicht, zegt de HEERE.

24 En zij zullen de stad uit gaan en zien de dode lichamen van de mannen die tegen Mij in opstand zijn gekomen; want hun worm zal niet sterven en hun vuur zal niet uitgeblust worden, en zij zullen voor alle vlees een afgrijzen zijn.

Wie kent 'de vreze des HEEREN'?

Het is bijzonder pijnlijk voor ons als duidelijk wordt hoe beledigend onze reactie is geweest op Gods toenadering. Het is waar dat Gods verschijning onder ons in de Persoon van de Heere Jezus bijzonder *nederig* was – om niet te zeggen dat het *vernederend* was – voor de Allerhoogste God. De apostel Paulus ziet *de menswording* en *de kruisiging van Christus* als inderdaad als een vernedering.

Filippenzen 2:6-8 *Die, terwijl Hij in de gestalte van God was, het niet als roof beschouwd heeft aan God gelijk te zijn, maar Zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood.* Ook het wonen op aarde – in een tempel met handen gemaakt – is voor God een bijzondere kniebuiging, waarin Hij Zich klein maakt op zo'n manier dat Hij tussen de mensen in kan gaan wonen. Zelfs koning Salomo, die *de eerste tempel* voor God in Jeruzalem mocht bouwen realiseerde zich dat de tempel voor God feitelijk veel te klein en te eenvoudig was. 1 Koningen 8:27 *Maar zou God werkelijk op de aarde wonen? Zie, de hemel, ja, de allerhoogste hemel, kan U niet bevatten, hoeveel te min dit huis dat ik gebouwd heb!* Stephanus – die er net zo over denkt – haalt in zijn toespraak zowel koning Salomo als de profeet Jesaja aan.

Handelingen 7:48ev

De tempel van Salomo.

Wanneer we daar tegenover zetten de verhoging die de mens aan zichzelf toedenkt – wij wilden als God zijn – dan moeten we ons diep en diep schamen. De zondeval en elke zonde kan gezien worden

als een gebrek aan ontzag voor de Allerhoogste God. Weten wij wel Wie we voor ons hebben? Jesaja 66:1 *Zo zegt de HEERE: De hemel is Mijn troon en de aarde de voetbank van Mijn voeten. Waar zou dan het huis zijn dat u voor Mij zou willen bouwen en waar de plaats van Mijn rust?* God is in de tempel gaan wonen. Wat dit betekent zien we bijvoorbeeld bij de roeping van Jesaja. God is zo groot in de ogen van Jesaja dat de onderkant van Zijn mantel de tempel reeds vult. Jesaja 6:1 *In het jaar dat koning Uzzia stierf, zag ik de Heere zitten op een hoge en verheven troon, en de zomen van Zijn gewaad vulden de tempel.* Toch heeft God Zijn Naam en Aanwezigheid verbonden aan de tempel van Jeruzalem. Er is trouwens niets mis met de tempel in Jeruzalem, maar wel met mensen die God niet op met groot ontzag naderen. Zondige mensen schijnen gemakkelijk te vergeten dat alles wat we hebben en alles wat we zijn – en trouwens de hele wereld – van Gods hand is. Voordat God Zijn boosheid uit over mensen – die de schijn ophouden van godsverering terwijl ze Hem diep beledigen met hun daden – laat Hij merken dat ‘hoe hoog Hij ook woont, Hij omziet naar ieder mens die op Hem hoopt en ‘de vreze des HEEREN’ kent.’ Jesaja 66:2 *Want Mijn hand heeft al die dingen gemaakt, en daardoor bestaan al die dingen, spreekt de HEERE. Maar ik zal zien op deze, op de ellendige en verslagene van geest, en wie voor Mijn woord beeft.*

Mijn hand heeft al deze dingen gemaakt.

Dat dubbele in een mensenleven merkt God op en Hij verfoeit het.

Wat God waarneemt is iets wat we ons allemaal moeten aantrekken. Veel mensen denken dat hun leven als gelovige goed te combineren is met zaken die er volstrekt haaks op staan. Wat bezielt die mensen? Denken ze dat God blij is dat ze de schijn ophouden? Hoe zitten die mensen in elkaar? Hoe krijgen ze het voor elkaar om met groot enthousiasme voor God Aangezicht te verschijnen en tegelijkertijd een leven te leiden waarin ze de geboden en aanwijzingen van God volstrekt negeren. Jeremia zou er later zijn beroemde tempelprediking op loslaten. Jeremia 7:9,10 *Stelen, doodslaan, overspel plegen, valse eden afleggen, reukoffers brengen aan de Baäl, andere goden achternagaan, die u niet gekend hebt, en dan voor Mijn aangezicht komen staan in dit huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, en zeggen: Wij zijn gered – om al deze gruweldaden te doen?* Jesaja heeft mensen op het oog die met een groot offer naar de tempel komen – een rund – maar vervolgens gewelddadig kunnen uithalen naar een ander mens. Dat dubbele in een mensenleven merkt God op in allerlei hoedanigheden: men combineert het geloof in de God van Israel met afgodendienst, overtreding van de reinheidsvoorschriften. Men drinkt bloed – wat uit den boze is – en dan ook nog wel varkensbloed, d.w.z. van een onrein dier. Willen ze choqueren, God bruuskieren? Het heeft er veel van weg. Als het er op aankomt kiezen die mensen voor zichzelf en hebben ze hun ziel verkocht aan de afgoden. Jesaja 66:3 *Wie een rund slacht, slaat een man neer, wie een lam offert, breekt een hond de nek, wie een graanoffer offert, offert varkensbloed, wie wierook brandt als gedenkoffer, looft*

daarmee een afgod. Zoals zij ook hun eigen wegen gekozen hebben en hun ziel vreugde vindt in hun afschuwelijke afgoden.

Gods geduld is groot.

Opnieuw zien we een aspect van Gods toe-wending tot de mens om hem te redden: Gods geduld. Wat heeft de HEERE een geduld aan de dag gelegd. Hij sluit een verbond op grond van *de tien woorden*, maar als het volk een of meer geboden overtreedt komt God niet direct met het vonnis, maar spreekt Hij hen er op aan. Zie staatje. We kunnen gerust alle namen van de profeten naast elkaar zetten als evenzovele voorbeelden van Gods geduld. Via Zijn profeten riep God het volk tot de orde. Van Zijn kant heeft de HEERE er werkelijk alles aan gedaan om het oordeel te voorkomen en Zijn volk te redden, maar het was alsof God voor dovemans oren sprak. Ze luisterden niet. Er veranderde helemaal niets. Het werd alleen maar erger. Er waren uitzonderingen die de regel bevestigen, maar de regel was dat mens God maar liet praten. Uiteindelijk kan het niet anders of dit loopt uit op het oordeel. Jesaja 66:4 *Zo zal Ik het loon voor hun handelingen kiezen en zal Ik over hen doen komen wat zij vrezen, omdat Ik riep, maar niemand antwoord gaf, Ik sprak, maar zij niet luisterden. Zij deden wat slecht is in Mijn ogen en zij kozen wat Mij niet behaagt.*

Via de profeten sprak God het volk aan op zijn daden.

God riep Zijn volk voortdurend tot de orde maar er werd niet geluisterd.

Spreuken 1:24	Omdat Ik riep, maar u weigerde, Mijn hand uitstreckte, maar niemand er acht op sloeg,
Jesaja 65:12	Ik zal u tellen, maar voor het zwaard. U zult allen moeten neerbukken ter slachting, omdat Ik geroepen heb, maar u niet geantwoord hebt, omdat Ik gesproken heb, maar u niet geluisterd hebt, maar gedaan hebt wat slecht was in Mijn ogen, en gekozen hebt voor wat Mij niet behaagt.
Jesaja 66:4	Zo zal Ik het loon voor hun handelingen kiezen en zal Ik over hen doen komen wat zij vrezen, omdat Ik riep, maar niemand antwoord gaf, Ik sprak, maar zij niet luisterden. Zij deden wat slecht is in Mijn ogen en zij kozen wat Mij niet behaagt
Jeremia 7:13,14	Welnu, omdat u al deze daden doet, spreekt de HEERE, en Ik vroeg en laat tot u sprak, maar u niet geluisterd hebt, en Ik u geroepen heb, maar u niet geantwoord hebt, zal Ik met dit huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, waarop u vertrouwt, en met deze plaats, die Ik u en uw vaders gegeven heb, doen zoals Ik met Silo heb gedaan.

De grote wending.

We waren er al achter gekomen dat het dubbelleven van veel mensen niet voortkomt uit naïviteit.

Men weet heel goed wat men doet. Men houdt de schijn op. Het moet dienen als een soort van afscherming van het kwaad dat ze doen. Niemand ziet het. Maar God leidt men niet om de tuin. Hij spreekt hen er op aan. Behalve tegen God, richten hun pijlen zich ook tegen de trouwe gelovigen. Ze zeggen tegen die mensen: *'Laat de HEERE Zich maar eens zien!'* Ze geloven er helemaal niets van dat het daar nog eens van komt. Voor de gelovigen is het een klap in hun gezicht. Hun geloof, wat toch op de proef wordt gesteld omdat ze een minderheid vormen, krijgt nu nog eens een ekstra tik. God neemt het op voor de mensen die Hem 'vrezin', mensen die God wel serieus nemen. God bevestigt nog maar eens dat Hij wel degelijk zal verschijnen tot hun blijdschap en dat Hij daarmee de tegenstanders een dreun verkoopt waar ze niet meer van zullen herstellen. Jesaja 66:5 *Hoor het woord van de HEERE, u die beeft voor Zijn woord: Uw broeders die u haten, die u verstoten vanwege Mijn Naam, zeggen: Laat de HEERE verheerlijkt worden! Maar Hij zal verschijnen tot uw blijdschap, zij daarentegen zullen beschaamd worden.* Er zal een moment komen dat God de stilte van Zijn kant doorbreekt. Op dat moment woont God in de tempel. Het is waarschijnlijk op het moment dat de tegenstanders een vuist maken tegen God. Het zijn de vijanden vanuit het Joodse volk, maar vooral ook vanuit de volken die opgetrokken zijn tegen Jeruzalem. Ze vormen een grote legermacht – met legers vanuit allerlei volken en talen – waarmee ze tegen de stad optrekken. Lange tijd gaat het goed en lijken ze op een glansrijke overwinning af te stevenen, totdat God ingrijpt. Men zal ophoren in de stad vanwege het gejoel van de mensen. Uiteindelijk blijkt het bij de tempel van God in Jeruzalem vandaan te komen. Het is de stem van God, die ze horen. God spreekt. Hij vergeldt Zijn tegenstanders hun daden. Jesaja 66:6 *Een geluid van een gejoel uit de stad, een geluid uit de tempel, de stem van de HEERE! Hij vergeldt Zijn vijanden naar wat zij verdienen.* De vijanden van God worden verpletterend verslagen. Het is een dag van grote opluchting voor God en voor de trouwe gelovigen. Al die tijd heeft God geduld gehad met de mensheid en met Zijn eigen volk. Maar er komt een moment dat God definitief ingrijpt. Dan volgt *het laatste oordeel* voor de vijanden en *de nieuwe hemel en de nieuwe aarde* voor de trouwe gelovigen.

De aanval op Jeruzalem.

De omzetting van deze wereld naar de komst van het Koninkrijk van God vindt op één dag plaats. Laten we eerlijk zijn, als er een volk is dat veel over zich heen gekregen heeft, dan is dat het volk Israel. Datzelfde geldt van Jeruzalem. Hoe vaak was die stad – de stad waar God in de tempel woonde – niet het doelwit van buitenlandse agressie? In 701 Chr. werd Jeruzalem aangevallen door Assur. God spaarde de stad. In 586 v Chr. kwam de agressie van de kant van Babel die de bevolking wegvoerde en de stad als een ruïne achterliet. In 70 AD veroverde de Romein Titus de stad, verwoestte de tempel en verjoeg de Joden. Het is waar, vaak moest het volk Israel de oorzaak bij

zichzelf zoeken. Zowel 586 v Chr. als 70 na Chr. was te wijten aan hun ongehoorzaamheid. In oude tijden verbraken ze het verbond. Omdat ze later de Messias Jezus afwezen, wees God hen af. Er zijn echter ook aanvallen geweest waarin het volk doelwit was van agressie tegen het geloof en de God van Israel, zoals in 167 v Chr. onder leiding van de Syrische vorst Antiochus Epiphanes IV. Eenzelfde aanval op het geloof en de God van Israel – maar dan van wereldformaat – zal door Gods ingrijpen een afsluiting vormen van de tijd waarin wij ons op dit moment bevinden. Ondanks het feit dat er al eeuwenlang spanningen zijn rondom de stad Jeruzalem wil God toch spreken van een plotselinge en zelfs voortijdige bevalling die ook nog wel op één dag plaatsgrijpt. Velen zullen de wenkbrauwen fronsen. Toch is dit op zich ook wel weer juist. Feitelijk vindt de omzetting van deze wereld naar de komst van het Koninkrijk van God op één dag plaats, namelijk die laatste dag waarop God de wereld oordeelt en Zijn volk uit Israel en de volkeren definitief bevrijdt. Jesaja 66:6 *Voordat zij weeën kreeg, heeft zij gebaard. Nog voor een wee over haar kwam, heeft zij een jongetje ter wereld gebracht.* Uit andere gegevens – die van de mysterieuze aanduiding van de tijdsperiode van 3.5 jaar – wordt duidelijk dat God ingrijpt vóór de tijd. Er is in de eschatologie van Daniël en de Heere Jezus duidelijk sprake van een *inkorting van de tijd*. Markus 13:20 *En als de Heere die dagen niet ingekort had, zou er geen vlees behouden worden; maar ter wille van de uitverkorenen, die Hij heeft uitverkoren, heeft Hij die dagen ingekort.* Daar komt nog iets bij. Ook de verlossing die God door Zijn Zoon Jezus geeft komt feitelijk tot stand op één dag, Paaszondag, de dag van de opstanding van onze Heere Jezus Christus uit de dood. Op die dag is de zonde van de wereld weggedragen door Gods Zoon en de dood overwonnen. De geestelijke strijd – de achtergrond van alle strijd – is door God beslist in Zijn voordeel. De wapenen waarmee de satan de mensen in gijzeling hield zijn weggeslagen door de Heere. Hebreëen 2:14,15 *Sinds Christus hebben alle mensen de kans om te ontsnappen aan de dodelijke greep van het kwaad en over te gaan in de verlossende handen van de Heere van het leven en de gerechtigheid, Jezus Gods Zoon.* Jesaja 66:8 *Wie heeft ooit zoiets gehoord? Wie heeft iets dergelijks gezien? Zou een land geboren kunnen worden op één dag? Zou een volk geboren kunnen worden in één keer? Maar Sion heeft nauwelijks weeën gekregen, of zij heeft haar zonen al gebaard.*

Bij Christus gaan de wegen uiteen; ten dode of ten leven.

De wedergeboorte van de gelovigen in het Oude en Nieuwe Testament.

Het zal niemand onbekend zijn dat de geboorte van Gods kinderen altijd gerelateerd is aan Christus' sterven en opstanding. De apostel Paulus spreekt niet voor niets van *de Heilige Doop* als teken van sterven en opstanding. Romeinen 6:3,4 *Of weet u niet dat wij allen die in Christus Jezus gedoopt zijn,*

in Zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen. Hoewel iedere christen van zijn eigen Doopdag een andere datum kan melden, is het in die zin toch één datum oftewel één dag waarop de redding van de wereld tot stand gebracht is en dat is de dag van Christus' (dood en) opstanding. In het Nieuwe Testament wordt met zoveel woorden gesproken over *de wedergeboorte* van de christenen. Niet voor niets noemt Paulus de heilige Doop '*het bad van de wedergeboorte.*' Titus 3:4-7 Gelovige mensen die bij Gods volk horen worden opnieuw geboren. Over die bevalling heeft God het. Jesaja 66:9 *Zou Ik ontsluiting geven en niet doen baren? zegt de HEERE. Of zou ik, Die doe baren, toesluiten? zegt uw God.* Voor ons gevoel is er misschien alleen in het Nieuwe Testament sprake van *wedergeboorte*, maar daarin vergissen we ons toch. Ook in het Oude Testament kent men *de wedergeboorte* van mensen die 'kind van God' worden. Gedoeld wordt op de buitenlandse mensen van wie gezegd wordt dat men 'in Jeruzalem geboren is'. Feitelijk is men daar natuurlijk niet geboren. De wieg van die mensen stond in Sidon of Kreta of het Filistijnse land. Maar door het geloof in de Messias wordt men toch gerekend tot het volk van God, geboren zelfs in Jeruzalem, de stad van God. Psalm 87:4,5 *Ik noem Rahab en Babel onder wie Mij kennen; zie, de Filistijn en de Tyriër, met de Cusjiet: die zijn daar geboren. Van Sion wordt gezegd: Man voor man is erin geboren. De Allerhoogste Zelf doet haar standhouden.* Wanneer we alleen al de eerste diaken Filippus volgen dan zien we hem een Ethiopiër dopen en ook in het Filistijnse land en in Samaria bekeerlingen maken. Handelingen 8:38-40 *En hij liet de wagen stilhouden, en zij daalden beiden af in het water, zowel Filippus als de kamerheer, en hij doopte hem. En toen zij uit het water opgekomen waren, nam de Geest van de Heere Filippus weg; en de kamerheer zag hem niet meer, want hij vervolgde zijn weg met blijdschap. Maar Filippus werd aangetroffen in Asdod; en terwijl hij het land doorging, verkondigde hij het Evangelie in alle steden, totdat hij in Caesarea kwam.* Uiteindelijk is Christus inderdaad in Jeruzalem gestorven en opgestaan. Daar staat onze wieg. Jeruzalem is onze vreugde en ons verdriet. Zolang het nog niet van de grote omslag van deze wereld naar de nieuwe wereld gekomen is, is er verdriet. Er komt echter een dag dat er grote overstromende vreugde zal zijn bij alle trouwe aanhangers van de Heere Jezus Christus. Jesaja 66:10 *Verblijd u met Jeruzalem en verheug u over haar, u allen die haar liefhebt. Wees vrolijk met haar met vreugde, u allen die over haar treurt.*

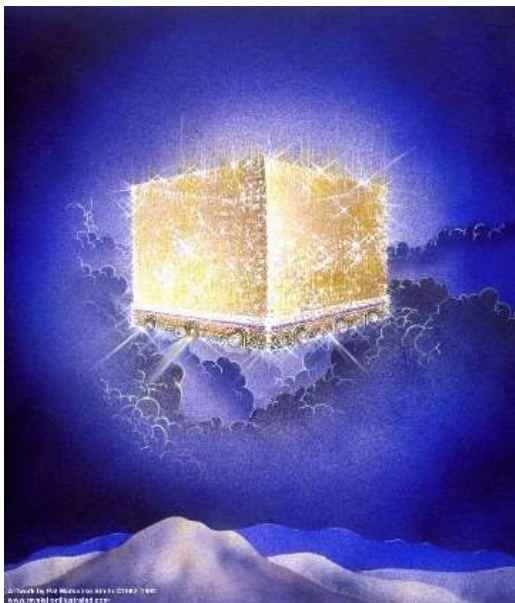
De heilige Doop van de kamerling uit Ethiopië.

Het nieuwe Jeruzalem staat voor het gelovige volk van God uit Joden en niet-Joden.

Het kan eigenlijk niet als een verrassing komen wanneer – bovenstaande in ogenschouw nemend – *het nieuwe Jeruzalem* staat voor het volk van God uit Israel en de volken. Openbaring 21:2 *En ik,*

Johannes, zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, neerdalen van God uit de hemel, gereedgemaakt als een bruid die voor haar man sierlijk gemaakt is. Iedereen denkt onwillekeurig bij een stad aan stenen en muren en poorten, concreet de stad Jeruzalem zoals die zich in de loop van de geschiedenis fysiek bevond in het hart van Israel. Dat fysieke van Jeruzalem is er ook en zal er ook zijn op de nieuwe aarde, zoals het er was in de loop der tijden vanaf 1000 v Chr. Door God was die stad uitgekozen om er Zijn Naam te laten wonen. Deuteronomium 12:5 Maar naar de plaats die de HEERE, uw God, uit al uw stammen zal uitkiezen om Zijn Naam daar te vestigen, naar Zijn woning moet u vragen en daarheen komen. Daar werd de tempel, het huis van God gebouwd dat omstreeks 950 v Chr. klaar was. Omdat ieder gelovig mens uit die stad geboren is, worden wij ook als kinderen van Jeruzalem getroost en gevoed door die stad. Jesaja 66:11 opdat u mag zuigen en verzadigd worden aan haar vertroostende borst, opdat u zich met volle teugen mag laven aan de overvloed van haar luister. Behalve de fysieke aanwezigheid van Jeruzalem is er ook het geestelijke Jeruzalem van alle borelingen oftewel het volk van God uit Israel en de volken. Het nieuwe Jeruzalem wordt de bruid van Christus genoemd maar bestaat ook volgens het boek Openbaring uit mensen van vlees en bloed. Gelovige mensen uit Joden en niet-Joden die de toegang tot het Koninkrijk van God hebben ontvangen. De twaalf poorten wijzen op de aanwezigheid van de twaalf stammen van Israel, althans van de uitverkorenen. De twaalf fundamenten wijzen op de twaalf apostelen als vertegenwoordigers van de gelovigen uit de volken. De 12 en de 144 verderop wijzen op de volheid van de gelovigen uit Israel en de volken. Openbaring 21:9-14 En een van de zeven engelen (...) kwam naar mij toe en hij sprak met mij en zei: Kom, ik zal u de bruid, de vrouw van het Lam, laten zien. En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan. Zij had een grote en hoge muur met twaalf poorten, en bij die poorten twaalf engelen. Ook waren er namen op geschreven, namelijk van de twaalf stammen van de Israëlieten. En de muur van de stad had twaalf fundamenten met daarop de twaalf namen van de twaalf apostelen van het Lam. De gelovigen uit Israel en de volken hebben een allerhartelijkste verhouding. Het ziet er naar uit dat de gelovigen uit de volken niet alleen hun respect tonen voor de HEERE maar ook hun liefde voor het volk Israel. Niet alleen worden de paden naar de stad van God platgetreden door mensen van alle volken en natiën en stammen maar ook kijkt men wat men kan betekenen voor de mensen van het Joodse volk die rondom het heiligdom wonen. Jesaja 66:12 Want zo zegt de HEERE: Zie, ik doe de vrede naar haar toestromen als een rivier, en de luister van de heidenvolken als een alles overstromende beek. Dan zult u zuigen, u zult op de heup gedragen en op de knieën vertroeteld worden.

Het nieuwe Jeruzalem voorgesteld als kubus.

Hoe troostrijk al die dingen zullen zijn voor de mensen uit de volken en uit Israel.

Troost heeft onmiskenbaar te maken met teleurstelling en benauwdheden en verdriet. Het zal er voor de gelovigen die zich nog aan deze kant van de grote omslag bevinden, niet altijd zo gemakkelijk zijn om op God te vertrouwen en zich aan Hem te houden. Het geloof mag dan 'het bewijs zijn van de dingen die we niet zien en de zekerheid van de dingen waarop we hopen' (Hebreeënen 11:1), maar eenmaal echt persoonlijk de overwinning meemaken, dat is toch een ander verhaal; De zekerheid dat alles definitief achter de rug is. Het geloof dat overgegaan is in zien zal gepaard gaan met een ongekende blijdschap en een vreugde en er is niets en niemand die die vreugde zal bederven op de nieuwe aarde. Wat hebben we veel redenen om blij te zijn, ongekend veel. Maar wat of Wie is de oorzaak van onze troost? Dat is God Zelf. God is met ons tot Zijn doel gekomen. Hij heeft dat plan bedacht om voor ons uitkomst en overwinning te brengen. God heeft Jeruzalem uitgekozen – zoals gezegd – om er Zijn Naam te laten wonen. Dat was al ongelofelijk inschikkelijk van de HEERE. Alleen iemand Die zo groot is als onze God kan zo iets bedenken. Grotere tegemoetkomendheid zullen wij nergens aantreffen. Ook een grotere afstand – zoals tussen God en mens – zullen wij nergens overbrugd zien worden. En dat wij als mensen zo hebben gereageerd als wij hebben gereageerd – de goeden niet te na gesproken – is werkelijk te slecht om er een woord aan te wijden. Elk woord – hoe vol afkeuring ook – is niet afwijzend genoeg voor deze onverlaten. Ons past ontzag, puur ontzag en lofprijzing en dankzegging. Wanneer wij naderen tot God doen wij dat door ons – net als Ezechiël 43:3 – plat op ons gezicht te werpen. Wie beseft hoe groot onze God is. Wie kan Zijn heerlijkheid en Majesteit met een passende beschrijving enigszins benaderen? En deze God deed dat allemaal met het oog op ons. Om ons te troosten. Jesaja 66:13 *Zoals iemands moeder hem troost, zo zal ik u troosten; ja, in Jeruzalem zult u getroost worden!* En dan hebben we het nog niet gehad over de Heere Jezus, Gods Zoon, al kan Zijn verlossingswerk geen moment losgezien worden van de hemelse Vader. Het was en is werkelijk 'zo Vader, zo Zoon'. Beiden hebben het plan uitgewerkt om de wereld te verlossen en dat plan is volledig geslaagd. Dat zal wel blijken. Wij – Gods dienaren – zullen Zijn hand in alle dingen kennen. In de gekruisigde zien wij de verhoging, zoals de evangelist Johannes dat deed, al moeten wij er meteen bij zeggen dat het God is die ons ogen geeft die zien en oren die Zijn woorden opvangen. Het is allemaal genade. Althans voor de mensen die hun hart – uiteindelijk – aan God geven. Maar voor Gods tegenstanders wacht een ander lot. Ze zijn niet te benijden. Hen wacht Gods toorn. Het is geen pretje te vallen in de handen van de levende God. Is de verlossing eeuwig, zo ook het oordeel. Er is niemand die hiervan terugkeert. Jesaja 66:14 *U zult het zien, uw hart zal vrolijk zijn, en uw gebeente zal groeien als het jonge gras. Dan zal de hand van de HEERE gekend worden door Zijn dienaren, maar op Zijn vijanden zal Hij toornig zijn.*

God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

De tijd van het oordeel en de verlossing liggen dicht bij elkaar.

Zo dicht als het einde van Openbaring 20 en het begin van 21 bij elkaar liggen, zo dicht liggen oordeel en redding bij elkaar. Openbaring 20:15/21:1 *En als iemand niet bleek ingeschreven te zijn in het boek des levens, werd hij in de poel van vuur geworpen. En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan.* Hetzelfde valt te zeggen van de Heere Jezus en van Jeruzalem. Ook bij de Heere Jezus gaan de wegen uiteen, hetzij in de richting van het oordeel hetzij in die van de verlossing. Johannes 3:18 *Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar wie niet gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet geloofd heeft in de Naam van de eniggeboren Zoon van God.* Bij Jeruzalem zit het zo: Of je wordt in de eindstrijd door God verslagen met vuur of je wordt gered. Jesaja 66:15 *Want zie, de HEERE zal komen in vuur, en Zijn strijdswagens zullen komen als een wervelwind, om in grimmigheid Zijn toorn te laten gelden, Zijn bestraffing in vlammen van vuur.* De eindstrijd is niet zomaar een gevecht. Het is *de eindstrijd* die God al aankondigde bij Jesaja, maar ook bij Ezechiël – in de strijd van Gog en Magog – en ook in Zacharia 14:1-3, om nog een profeet te noemen. De volkeren op de wereld zullen proberen zich voor eens en altijd te ontdoen van God en Zijn volk. Dat gaat dus lelijk mis. In plaats van God en Zijn volk voor altijd kwaad te doen, zullen ze in het mes lopen van God en van Zijn volk. God noemt de eindstrijd Zelf *een rechtszaak*. De HEERE bedoelt waarschijnlijk dat Hij als de hoogste Rechter op de wereld het definitieve oordeel zal vellen over mensen die zich tegen Hem keerden en geen rekening hielden met Zijn geboden. Het feit dat hier meer dan eens sprake is van *vuur* is een bepaling bij het eeuwige vuur van de hel.

Openbaring 20:14 *En de dood en het rijk van de dood werden in de poel van vuur geworpen. Dit is de tweede dood.* God rekent definitief af met Zijn vijanden. Hij heeft de mensheid verdragen in een bijna onnavolgbaar geduld. God is geduldig tot nu toe omdat er nog steeds mensen geboren kunnen worden die zich voor Hem uitspreken en de weg naar Zijn Koninkrijk zullen vinden. Petrus herinnert ons daaraan. 2 Petrus 3:9 *De Heere vertraagt de belofte niet (zoals sommigen dat als traagheid beschouwen), maar Hij heeft geduld met ons en wil niet dat enigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen.* Wanneer echter *de volheid* van de heidenen en Israel is aangebroken, is het tijd voor de eindafrekening hetzij ten goede of ten kwade, verlossing of het oordeel. In het vorige vers-deel was vooral sprake van de verlossing, in dit deel van het oordeel. Jesaja 66:16 *Want met vuur en met Zijn zwaard zal de HEERE een rechtszaak voeren met alle vlees. Zij die door de HEERE dodelijk gewond zijn, zullen talrijk zijn.*

Want zie, de HEERE zal komen in vuur, en Zijn strijdswagens zullen komen als een wervelwind.

God noemt de eindstrijd Zelf een rechtszaak.

De HEERE bedoelt dat Hij als de hoogste Rechter op de wereld het definitieve oordeel zal vellen over mensen die zich tegen Hem keerden en geen rekening hielden met Zijn geboden. Mogelijk kent iemand *de forensische theologie*. Het is een juridische invalshoek waarop tegen de geschiedenis van deze wereld wordt aangekeken in het licht van de Bijbel.

Want de HEERE zal een rechtszaak voeren met alle vlees.

Vanuit een juridische blik bekeken kunnen we tot de conclusie komen dat de wereldgeschiedenis feitelijk een grote rechtszaak is. God is de wetgever. Hij is ook de hoogste rechter. De aanklager is de duivel. De duivel heeft de mensheid in zijn greep omdat we Gods uitdrukkelijke gebod hebben overtreden terwijl we van de consequenties op de hoogte waren. Genesis 2:16,17 *En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.* Aan Abraham – de eerste Israëliet – rekende God zijn geloof toe als gerechtigheid. Genesis 15:6 *En hij geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot gerechtigheid.* Gerechtigheid is in dit geval hetzelfde als vrijspraak van het oordeel. Met het volk dat uit Abraham voortkwam sloot de HEERE een verbond op grond van *de tien geboden*. Het volk dat door de HEERE verlost was uit Egypte, had uit geloof en dankbaarheid in gerechtigheid kunnen leven met God en de naaste. Maar gaandeweg verloor het die positie, totdat het Oude Verbond uiteindelijk gebroken werd en uitliep op het verlies van de verbondsbeloften van land en volk. God liet het land verwoesten en het volk in ballingschap voeren. Toen bleek dat wij mensen er niet uit onszelf in slagen om vanuit een bijzonder gunstige positie dicht bij de HEERE te blijven, heeft God Zijn Zoon gezonden, als telg van Israel uit de familie van David. Jezus Christus heeft voor Zijn volk en voor de hele wereld *het rechtvaardige oordeel* van God gedragen aan het kruis van Golgotha. Als we dat zeggen bedoelen we feitelijk dat wij daar hadden moeten boeten voor onze schuld en niet Hij. Door onschuldig het vonnis over de zonde op Zich te nemen en te dragen tot in de dood, de vloekdood aan het kruis is er voor ieder mens een eerlijke kans gekomen om van schulden bevrijd te worden. Het enige wat een mens moet doen is Christus aannemen als zijn Verlosser en HEERE. Daar zit dan tegelijkertijd de erkenning in dat wij schuldig waren aan de zonde met als gevolg het eeuwige oordeel. Christus neemt dit van de schouders van ieder mens die eerlijk voor God komt te staan. Hij schenkt ons niet alleen de verzoening van de zonden door Zijn bloed, maar tegelijkertijd de Heilige Geest voor een nieuw hart een nieuwe gezindheid in relatie tot God en de naaste. Het Nieuwe Verbond is in die zin – van verzoening door het bloed en vernieuwing door de Geest van Christus – reeds aangekondigd bij Jeremia 31 en Ezechiël 36. God rekent ons de gerechtigheid van

Christus toe. Paulus schrijft de Romeinenbrief vanuit de zienswijze van *de forensische theologie* of beter hij helpt ons aan die hulpconstructie om ons leven voor God te verstaan. Hoewel we ons leven ook vanuit andere invalshoeken kunnen bezien is dit wel een eerlijke, Bijbelse manier van kijken, naar een rechtszaak die voor de hoogste Rechter standhoudt en waar de Aanklager zich bij neer moet leggen. De straf die de aanklager graag naar ieder mens had zien gaan, is uiteindelijk weggedragen door Gods Zoon. Paulus vergelijkt ieder mens in die zin wel met Adam, de eerste mens. Zoals wij door de val van Adam allemaal in deze beroerde positie zijn beland, kan ieder mens door het geloof in de Heere Jezus hieruit niet alleen bevrijd worden, maar ook rechtvaardig leven. Volgens dezelfde apostel zijn gelovige mensen *nieuwe mensen* oftewel 'een nieuwe schepping', omdat wij als opnieuw geschapen zijn naar Gods beeld in werkelijke rechtvaardigheid en heiligheid. Efeziërs 4:20 *Maar u hebt Christus zo niet leren kennen, als u Hem tenminste gehoord hebt en door Hem bent onderwezen, zoals de waarheid in Jezus is, namelijk dat u, wat betreft de vroegere levenswandel, de oude mens aflegt, die te gronde gaat door de misleidende begeerten, en dat u vernieuwd wordt in de geest van uw denken, en u bekleedt met de nieuwe mens, die overeenkomstig het beeld van God geschapen is, in ware rechtvaardigheid en heiligheid.* Nieuwer dan een nieuwe schepping wordt het niet. Zoals wij nu zijn, zo zullen we ook op de nieuwe aarde zijn. Wel zullen we nog een nieuw lichaam ontvangen dat ontheven is aan de dood en de schuld en de satan. Die laatste drie zullen ook niet op de nieuwe aarde gevonden worden.

Gods geduld is op een gegeven moment ten einde.

Op een gegeven moment is de hele wereld blijkbaar vergeven van de afgodendienst. Veel mensen zullen opkijken van de verwijten die God de mensen maakt. Zouden die mensen echt muizen eten? Feit is dat men zijn afkeer zal uitspreken over alles wat met het christelijke geloof te maken heeft. Het is niet goed of het deugt niet. Wanneer men vervolgens let op wat die mensen zelf doen, dan is verbazing – over wat men te zien krijgt – een woord wat de emotie redelijk goed weergeeft. In de eerste plaats zien we vaak een soort van surrogaat-godsdienst waarin wel heel veel overeenkomsten zijn met het oorspronkelijke christelijke geloof. Maar het is anders; Men is in staat – zonder vertrouwen wekkende grondslag – geloof te hechten aan zaken die de fantasie ver overstijgen. Men eet en drinkt met elkaar in een soort van mystieke eenheid die men voor waar aanneemt. Men kent absurde gebruiken die allemaal moeten bijdragen aan het gevoel dat men deel heeft aan iets bovenaards. Hoe het ook zij: Op en gegeven moment houdt de HEERE God het wel voor gezien. Zoals er een gezamenlijke haat is ontwikkeld tegen alles wat ruikt naar het christelijke geloof, zo is er ook een vorm van gemeenschappelijkheid in de zaken die de tegenstanders hiervan verbindt. God gaat het hele zaakje opruimen. Hij gaat hier definitief een einde aan maken. Jesaja 66:17 *Zij die zich heiligen en reinigen in de tuinen achter één in hun midden, die varkensvlees eten, afschuwelijk gedierte en muizen, tezamen zullen zij weggevaagd worden, spreekt de HEERE.*

God verschijnt in vuur.

In de beschrijvingen van *de eindstrijd* bij Zacharia en Ezechiël en Openbaring zien we dat dan hier dan daar het initiatief gelegd wordt. Volgens Jesaja heeft God Zelf de hand in de opstand van de volken tegen Jeruzalem. Wanneer de legers optrekken tegen Israel hebben ze zelf niet het gevoel uitgedaagd te zijn. Het is – voor hun gevoel – hun eigen initiatief. Volgens Jesaja ligt de aanleiding echter bij God. God brengt al Zijn vijanden samen zodat Hij hen met een klap kan vernietigen. Er is iets opmerkelijks. Wanneer God spreekt van de verlossing noemt Hij ook het oordeel. Wanneer God spreekt van het oordeel – zoals hier – noemt Hij ook de verlossing. De volken zullen Zijn heerlijkheid zien. Voor de volken is het dan te laat, voor de gelovigen is dit een geweldig bevrijdend moment. Jesaja 66:18 *Ik ken hun werken en hun gedachten! De tijd komt dat Ik alle heidenvolken en talen bijeen zal brengen. En zij zullen komen en Mijn heerlijkheid zien.*

De dag van de grote oogst zal aanbreken.

Op het moment van de slag – die God de vijandelijke legers toebrengt – is er iets wezenlijks veranderd. Waren tot op dat moment de anti-goddelijke krachten dominant, na de vernietigende slag die God de vijandelijke legers toebrengt is het de beurt aan de gelovigen. Zij reizen – volgens deze profetie – af naar de uiteinden van de wereld om overal Gods overwinning bekend te maken. Ook bij mensen die er tot op dat moment totaal ongewis van waren. De namen die Jesaja noemt zijn de namen die gaan tot de grenzen van wat op dat moment het uiterste van de aarde is: zoals het land Spanje en mogelijk Engeland, maar ook Noord Afrika, Griekenland en West- en Noord Klein Azië. Mochten er mensen zijn die het nog niet weten, dan zullen de boden die uitgaan over de aarde hen het blijde nieuws verkondigen. Jesaja 66:19 *En Ik zal een teken op hen aanbrengen: Ik zal uit hen die aan het gericht ontkomen zijn, boden zenden naar de heidenvolken, Tarsis, Pul, Lud, de boogschutters, naar Tubal, Javan, de verafgelegen kustlanden, die geen tijding over Mij hebben gehoord en die Mijn heerlijkheid niet hebben gezien. Zij zullen Mijn heerlijkheid onder de heidenvolken verkondigen.* Terwijl wij bij andere invalshoeken zien dat de engelen vanuit de vier hoeken van de aarde de gelovigen bijeenbrengen, zijn het ditmaal de gelovigen die de hele wereld afreizen om medegelovigen mee te nemen naar Jeruzalem. *Het graanoffer* is in die zin opmerkelijk dat het volgens de HEERE vergeleken kan worden met het graanoffer dat Israel brengt na de oogst. Wie zich realiseert dat de Heere Jezus de missie en de heidenzending vergeleken heeft met *het zaaien van de boer* zal hier de oogst zien van alles wat de Evangelieverkondiging heeft opgebracht.

Markus 4:3 Luister! Zie, een zaaier ging eropuit om te zaaien.

De Heere vergelijkt het verspreiden van het Evangelie-Woord met het zaaien van zaad. Hoewel de duivel er onkruid tussendoor zal zaaien, zal de opbrengst bij de oogst worden binnengehaald. In Jesaja 66 lezen we van die oogst van de gelovigen uit de volken. Jesaja 66:20 *En zij zullen al uw broeders uit alle heidenvolken brengen als graanoffer aan de HEERE, op paarden en op wagens, met huifkarren, op muildieren en op snelle kamelen, naar Mijn heilige berg toe, naar Jeruzalem, zegt de HEERE, zoals de Israëlieten het graanoffer in rein vaatwerk naar het huis van de HEERE brengen.*

De verhouding tussen de gelovigen uit de volken en die van Israel zal goed zijn.

Natuurlijk heeft God met Zijn oude volk een lange en bijzondere geschiedenis. Zij zijn en zij blijven in zekere zin *het uitverkoren volk*. Zo zullen de mensen met een Joodse achtergrond – die de weg naar God Koninkrijk gevonden hebben – hun eigen stamgebied krijgen toegewezen ten noorden en ten zuiden van het Heilige Gebied waar God woont. Ezechiël 48 Er is wel het een en ander veranderd, maar voor mensen die deel uitmaken van de nieuwe aarde zal het na verloop van korte tijd zijn alsof het nooit anders geweest is. Terwijl alle volken hun eigen landen betrekken, betreft het volk Israel het 'beloofde land'. Maar ook uit de volken zal God enkele mensen aanstellen als priesters en Levieten. Jesaja 66:21 *Ook zal Ik enigen uit hen tot priesters en Levieten aanstellen, zegt de HEERE*. God woont te midden van de volken in het hart van het volk Israel. Dat geeft een zekere voorrangpositie, maar iedereen begrijpt dat en vindt dat goed. Het mag duidelijk zijn – de priesters en Levieten bevestigen dit – dat God opnieuw in een tempel woont te midden van Israel en de volken. Ezechiël 40 t/m 48 Ook zijn het de gebruiken die God met Zijn oude volk overeenkwam – zoals *de sabbat* en *de nieuwe maan* en *het Paasfeest* en *het Loofhuttenfeest* – die we op de nieuwe aarde terugzien. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zullen de gelovigen uit de volken dit ritme van de tijd overnemen. Sommige zaken zullen mogelijk ervaren worden als een stap terug zoals de indeling in dagen, maanden en jaren maar iedereen beseft dat die nieuwe indeling ook weer veel te maken heeft met een wereld die God de rug toekeerde en jaagde naar geld en goed. De economie zal weer de economie van het genoeg zijn en de rust keert terug op aarde – zowel voor de mens als voor de natuur – en brengt een mooi ritme aan in de dienst en de toewijding aan God. Zoals het is op de nieuwe aarde, zo zal het voor altijd blijven. Jesaja 66:22 *Want zoals de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die Ik ga maken, voor Mijn aangezicht zullen blijven staan, spreekt de HEERE, zo zullen ook uw nageslacht en uw naam blijven staan.*

Want zoals de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die Ik ga maken...

Nieuwe maan en sabbat zijn vanouds bijzondere dagen.

Het zijn dagen waarvan het verschil merkbaar is in de offerdienst in de tempel in Jeruzalem. Misschien zijn er mensen die er van opkijken dat *de sabbat* opnieuw het ritme van de week bepaalt en dat elke week uitloopt op *de rustdag*. Feitelijk is het niet meer en niet minder dan de inlossing van een belofte die God heeft gedaan in de tijd toen Hij de sabbat invoerde bij Zijn volk Israel. Exodus 12 Ook toen al viel de term *eeuwig*, hetgeen niet 'altijd' maar 'altijd weer' betekent. Exodus 31:16,17 *Laat de Israëlieten dan de sabbat in acht nemen, door de sabbat te houden, al hun generaties door, als een eeuwig verbond. Hij zal tussen Mij en de Israëlieten voor eeuwig een teken zijn, want de HEERE heeft in zes dagen de hemel en de aarde gemaakt, en op de zevende dag heeft Hij gerust en Zich verkwikt*. Er zijn namelijk tijden geweest dat het volk Israel zich niet hield aan de sabbat, maar ook dat het volk niet langer in het eigen land woonde met Jeruzalem en de tempel als middelpunt. Er

zijn eeuwen voorbijgegaan dat de sabbat totaal niet gevierd werd, behalve misschien thuis en in de synagoge bij de Joodse gemeenschappen die inmiddels over het rond van de aarde verspreid zijn. In Israel werd het hele leven er door gestempeld. Dat zal zo blijven, ook voor de tijd van de nieuwe aarde. Niet alleen Jesaja meldt dit, maar bijvoorbeeld ook Ezechiël gaat hiervan uit. Ezechiël 44:24 Het leven zal op de nieuwe aarde terugkeren tot *de rust* die God bedoelde. Het zal een tijd zijn waarin de HEERE voor de aarde en de mensen zorgt en waarin men zich ook van harte en met vreugde aan die zorg toevertrouwt. Men zal het als een voorrecht ervaren om voor Gods Aangezicht te verschijnen. Gezien het grote aantal mensen in Israel en op de hele aarde zal zich deze mogelijkheid niet wekelijks voordoen. Iedereen zal netjes zijn beurt afwachten, maar ondertussen opgetogen zijn wanneer het moment aanbreekt om voor Gods Aangezicht te verschijnen. Jesaja 66:23 *En het zal geschieden dat van nieuwe maan tot nieuwe maan en van sabbat tot sabbat alle vlees zal komen om zich neer te buigen voor Mijn aangezicht, zegt de HEERE.* Ook bij een bezoek aan Jeruzalem en het verschijnen voor Gods Aangezicht zal men de nabijheid van verlossing en oordeel op de een of andere manier ervaren en herinneren. Volgens de dingen die God Zelf aangeeft zal dit zijn bij het verlaten van de stad Jeruzalem. Het hoort erbij, zoals ook de herinneringen aan de dood en de opstanding van Christus en de zondige weg van de mensen in het verleden en de opstand van deze wereld. Het zal al met al een factor zijn in het leven van de uitverkoren gelovigen die op de nieuwe aarde door de verzoening van Christus en de vernieuwing van de Heilige Geest leven. We zullen God en Christus en de Heilige Geest eeuwig dankbaar zijn. Niemand hoeft ons daartoe op te roepen. De lofprijzing zal niet van de lucht zijn en in het leven van ieder mens op de nieuwe aarde zal men het verlangen proeven om God lief te hebben bovenal en de naaste als zichzelf. Jesaja 66:24 *En zij zullen de stad uit gaan en zien de dode lichamen van de mannen die tegen Mij in opstand zijn gekomen; want hun worm zal niet sterven en hun vuur zal niet uitgeblust worden, en zij zullen voor alle vlees een afgrijzen zijn.*

